

Considerații pe marginea activității Taberei de Lectură pentru copii de la Biblioteca "Alba Iulia" (iunie-iulie 2002)

Tamara MALANEȚCHI,
Bibliotecar, biblioteca „Alba Iulia”

Anul acesta Biblioteca Publică "Alba Iulia" din sectorul Buiucani a găzduit, pentru a patra oară consecutiv, Tabăra de vară pentru copiii din Cartier. Obiectivul declarat al acestei acțiuni – o inițiativă mai veche, de toată lauda, – este, în principal, menținerea și pe perioada vacanței de vară a unor raporturi lucrative ale instituției cu beneficiarii săi, în cazul de față cu o bună parte din copiii-cititori din familiile mai mult sau mai puțin vulnerabile din cartierul în care biblioteca își desfășoară activitatea.

Tradițional, în cadrul taberei copiii-participanți sunt antrenați într-un program special de activități de natură să stimuleze, pe de o parte, dezvoltarea aptitudinilor lor instructiv-cognitive, iar pe de altă parte, să contribuie – și aici nu se poate să nu se țină cont de faptul că elevii sunt, totuși, în vacanță – la crearea unui climat favorabil al odihnei active, agrementului și refacerii stării moral-afective în vederea începerii cu forțe proaspete a noului an școlar.

Dat fiind faptul că contingentul de copii (peste 30 la număr) adunați în tabără nu a fost omogen atât ca vârstă, cât și ca interese și capacități intelectuale, colaboratorii bibliotecii au propus un set întreg de forme de activități, concretizate, preponderant, în:

1. Concursuri, jocuri distractive, lecturi interactive

Acestea au avut drept scop dezvoltarea generală, în speță a memoriei, apoi îmbogățirea și aprofundarea diapa-

zonului de cunoștințe din sfera limbii române, literaturii, artei, culturii, științelor; îmbunătățirea nivelului de cunoaștere a normelor ortoepice, etc. Au cuprins, în teme, aspecte din problematica literaturii clasice și contemporane, desfășurate sub diverse forme: lecturi cu caracter cognitiv (în grup și, ca teme pe acasă, în particular); discuții pe marginea textelor citite; ora poveștilor; recitaluri tematice din creația unor poeți clasici și contemporani; lansări de carte; întâlniri cu scriitorii.

În particular, copiii au participat cu interes la consultarea literaturii recomandate și, apoi, la elaborarea materialelor pentru concursuri, în speță la realizarea scenariului pentru spectacolul "Cenușăreasa". Au memorat creații potrivite (poezii pentru copii) din opera poezilor îndrăgiți Vasile Romanciuc, Petru Cărare, Arcadie Suceveanu; fabule, interpretate pe roluri, din creația lui Alexandru Donic, Aurel Baranga, George Topârceanu, Ion Luca Caragiale. Au luat cunoștință de diferite momente și aspecte din viața, activitatea și opera marelui Caragaiale; în contextul Anului Caragiale, desfășurat pretutindeni sub egida UNESCO, au participat la sărbătoarea străzii I. L. Caragiale din cartierul Buiucani, inclusiv la dezvelirea plăcii comemorative (în prezența unor înalte oficialități și oameni de cultură).

În mod special, am dorit să-i familiarizăm pe participanții la tabără atât cu

realitățile ce țin de Salonul Național de Carte pentru Copii, cât și, la modul concret, cu performanțele obținute în cadrul salonului de unii scriitori. În centrul atenției au fost cărțile declarate oficial realizări de vârf ale Salonului din anii 2001-2002: *Copii în cătușele Siberiei* de Spiridon Vangheli și, respectiv, *Știuca la școală* de Arcadie Suceveanu.

Ca urmare a lecturii în grup (urmată de explicații și comentarii aprofundate) și a dezbaterilor organizate pe marginea textelor, copiii au înțeles perfect mesajul dramaticelor, tristelor, tulburătoarelor povestiri din cartea lui S. Vangheli. În contextul dat, nu este de mirare că unii, profund impresionați de cele citite-ascultate, au exclamat: "Chiar așa a fost într-adevăr?!"

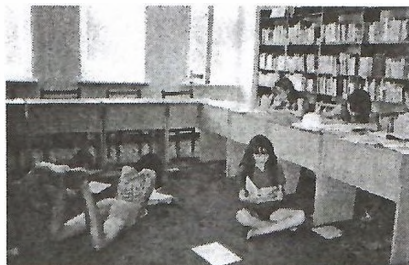
Cartea lui A. Suceveanu, dimpotrivă, i-a surprins pe micii cititori prin tonalitățile optimiste, situațiile ingenioase și hazlii descrise în poezioare inspirate, pline de inventivitate și agerime. Copii au memorat și recitat apoi cu plăcere multe din textele incluse în carte.

Ca un moment aparte în cadrul taberei s-a constituit întâlnirea copiilor cu poetul satiric Efim Bivol care, prin alocuțiunea sa inspirată, plină de prezență de spirit, prin lectura unor parodii și epigrame, precum și prin răspunsuri adecvate la întrebările ce i-au fost adresate, le-a oferit micilor cititori o doză de bună dispoziție. Laitmotivul întâlnirii a fost *e bine să citești, e util să citești, e minunat să citești!*

2. Itinerare (excursii) cognitiv-sentimentale

În cadrul activității recreative, de odihnă activă și agrement a copiilor în perioada de vară un loc important revine, precum bine se știe, excursiilor.

Participanților la Tabăra de vară de sub auspiciile Bibliotecii Alba Iulia li s-au propus câteva genuri de excursii. De rând cu cele simple, întreprinse la diverse obiective din împrejurimi, inclusiv la pădurea din preajmă, sau în alte cartiere ale orașului, reținem, pentru importanța lor majoră, itinerarele și excursiile

șiile tematice întreprinse la Biblioteca "Transilvania", la Cimitirul Central Ortodox și la Parcul Valea Morilor.

Vizita la Biblioteca "Transilvania" din sectorul Ciocana al Chișinăului a fost mai mult decât oportună pentru participanții la tabără. Sălile spațioase, fondul bogat de ediții al secției literatură pentru copii, cartea electronică, ludoteca, în fine, jocurile – toate acestea i-au surprins și impresionat plăcut.

Drept o lecție de istorie desfășurată în aer liber, poate fi considerată excursia întreprinsă la Cimitirul Central Ortodox din sectorul Centru (intrarea din str. Armenească) – acest veritabil "panteon" al spiritualității noastre în care și-a găsit locul de veșnic repaus o bună parte din personalitățile marcante ale acestui pământ. Aici, rând pe rând, copiii au vizitat mormintele, străjuite de monumente funerare impozante, ale poetului Ion Vatamanu, omului politic Anton Crihan, compozitorului și interpretului Ion Aldea-Teodorovici, al soției acestuia, interpreta de muzică ușoară Doina Aldea-Teodorovici; ale compozitorilor Mihail Berezovschi, Alexandru Cristea și Ștefan Neaga; ale sculptorului Alexandru Plămădeală, poeziilor Liviu Deleanu, Alexei Mateevici, etc. În drum spre cimitir, grupul de tineri excursioniști a trecut pe lângă casa din str. Mateevici, Nr. 33, în care a locuit poetul și unde a și așternut pe hârtie varianta finală a poeziei "Limba noastră". Copiilor li s-au oferit pe tot parcursul excursiei informații utile despre personalitățile menționate, atrăgându-li-se atenția asupra faptului că un cimitir nu este numai un loc de înhumare a rămășițelor pământești ale celor dispăruți, ci și unul în care dăinuiește istoria vie a neamului.

O surpriză plăcută pentru participanții la tabără a fost excursia la lacul și parcul Valea Morilor unde, între altele, copiii au luat cunoștință de pitorescul izvor zis "al Tamareii". Intrigați, urmând pilda unor vilegiaturişti maturi, copiii au stat, pătrunși de entuziasm și dând dovadă de curaj, sub șuvoiul puternic, rece ca gheața, afirmând că vor reveni aici cu prima ocazie.

3. Activitatea în cadrul taberei: tradiții și inițiative noi

O tradiție deja bine înrădăcinată în activitatea taberei de la Biblioteca Alba Iulia o constituie expoziția de desene "Lumea din jur – prin culorile din ochii copiilor". Și de data aceasta copiii s-au întrecut în a prezenta aspecte vii, impresionante prin bogăția și varietatea mesajelor, din tumultul vieții cotidiene.

Captivante au fost audierile organizate sistematic ale unor serii de imprimări din fonoteca Bibliotecii. De un succes binemeritat s-au bucurat, îndeosebi, colecțiile "Povești de aur", "Ion Creangă", "H. C. Andersen" (înscenări dramatizate după operele unor scriitori clasici făcând parte din patrimoniul literaturii universale). Nu a fost lipsă nici muzica pentru copii, în diverse înregistrări, cântece și melodii (în această ordine de idei, le-a stat la dispoziție "Centrul Muzical" aflat în dotarea bibliotecii). Un moment cu totul aparte l-a constituit, în ultimă instanță, interpretarea pe viu a unor perle folclorice (verișoarele Iuliana-Laurenția, Raluca și Alexandrina Osoianu).

Pentru prima dată în cadrul taberei, copiii au avut posibilitatea să vizioneze un șir de filme artistice cu subiecte istorice (avându-i ca protagoniști pe

Ștefan cel Mare, Mihai Viteazul etc.) din videofilmoteca Bibliotecii.

Tot aici, copiii au avut posibilitatea de a însuși ABC-ul computerului: au învățat să culegă texte, să deseneze, iar cei familiarizați întrucâtva cu calculatorul au putut lucra efectiv la elaborarea unor semne de carte, au cules și paginat creații proprii etc.

Așa cum s-a menționat, Tabăra de Vară de la Biblioteca Alba Iulia e deschisă, în primul rând, pentru copiii dezavantajați din cartier. În virtutea acestui fapt, întregul program de activitate a fost gândit și organizat de o așa manieră încât să răspundă întru totul scopului propus, copiilor fiindu-le solicitate, în afară de prezența fizică și voia bună, manifestarea plenară a celor mai bune însușiri: spiritul de inițiativă, creativitate, pricepere intelectuală, participare sufletească.

În linii mari, tabăra din vara anului 2002 la Biblioteca Alba Iulia a fost una reușită. Unele momente din activitatea ei au fost reflectate în emisiuni radiofonice și în paginile presei periodice (a se vedea, bunăoară, articolul Oleseii Ciubotaru "Tabăra de lectură a Bibliotecii Alba Iulia din capitală", inserat în săptămânalul "Tineretul Moldovei", Nr. 26 din 11 iulie 2002, pag. 7, la rubrica "O altfel de tabără pentru elevi"). Ultima zi – închiderea taberei – a fost așteptată cu deosebit interes de întregul contingent de participanți. Către această zi, toată lumea s-a pregătit ca de o sărbătoare. Jocurile distractive au alternat cu diverse concursuri; s-a recitat multă poezie, s-a cântat, s-au spus povești, snoave și bancuri, s-au acordat premii. Surpriza "dulce" a fost oferită în final – o minune de tortă, servită pe îndelete. În acest context, Elena Roșca, amfitrioana taberei, a găsit pentru fiecare participant câte o vorbă bună și câte ... o carte frumoasă, oferite la despărțire. Dar așa cum tristețea nu este binevenită, copiii și-au luat rămas bun unul de la altul, dar și de la amfitrioane, dându-și și dându-ne întâlnire la tabăra din vara viitoare.

Cum mi-a plăcut la tabără?
(selecțiuni din opiniile beneficiarilor)

Valentin (6 ani):

Măine, voi avea de la biblioteca Alba Iulia, un desen pe care l-am făcut chiar eu.

Mă duc la bibliotecă la tabără, iar mâine se termină tabăra, și de am spus că mâine se termină tabăra, înseamnă că o să fie sărbătoare.

Tabăra a ținut o lună întreagă / Până am ajuns în penultima zi. /

Tabăra "Alba Iulia" înseamnă / Mai mulți copii adunați împreună /

De la școală, grădiniță – la bibliotecă. / Cam așa ceva. Asta am înțeles eu ...

Dumitrița (12 ani):

Copilăria ... trebuie să ne-o petrecem zâmbind și printre prieteni ... Cei mai fideli prieteni sunt cărțile, iar cărțile se găsesc la bibliotecă. Una dintre aceste biblioteci e Alba Iulia. Aici timpul zboară pe aripi de vânt...

Iuliana-Laurenția (8 ani):

Mi-a plăcut la tabără, pentru că ... am jucat dame și am participat la multe concursuri...

Liuba (14 ani):

Mi-au plăcut mult jocurile, au fost foarte interesante poeziile hazlii și fablele.

Roma (12 ani):

Mi-a plăcut excursia la cimitir, concursurile, jocurile la calculator și poveștile...

Adela (8 ani):

Mi-au plăcut ceaiurile cu biscuiți, recitările de poezie și premiile.

Vadim (7 ani):

Am deprins să joc șah ... tare îmi era dor de tabără.

Victoria (15 ani):

Biblioteca Alba Iulia este ceea ce și-ar dori orice suflet de copil. Este întregul divin al cuvîntului. Odată intrat în această încăpere poți simți cum te cufunzi într-o lume ce doar într-un vis

de copil poate dăinui. Aici poți spune că o carte e ca o scoică ce se va deschide pentru a ne da cunoștințele acumulate. Răsfoind filă cu filă, vei putea afla tainele ascunse în cuvinte și vei deveni o persoană rafinată cu bun gust și foarte ager. Toată frumusețea, toată splendoarea acestei biblioteci se află în inimile celor care știu să savureze din dulcele cărților, iar cei ce încă n-au venit aici, s-o facă, pentru că se va simți ca niște trandafiri stropiți cu roua dimineții. Deci, nu uitați: doar aici, la biblioteca Alba Iulia, la tabăra de vară, puteți trăi clipe de vis.

Marius (8 ani):

Azi se termină tabăra și îmi pare rău. Îmi pare rău pentru că nu voi mai putea să joc badminton, dame și loto. Aș fi vrut ca biblioteca să fie compusă din 5 săli. Întâi sălile de lectură, pentru că e, în primul rând, bibliotecă. Apoi, o sală cu teren de fotbal, o alta cu sală de sport și una cu bazin de înot...

Așa îmi închipui eu o bibliotecă modernă.

Valentin (6 ani):

Mie mi-a plăcut la tabără și aș vrea să-mi imaginez și eu o bibliotecă modernă cu 4 săli. Aș vrea să fie una cu cărți, alta cu ceva mai rar – o sală de memorie + una cu niște jocuri, plus una cu calculatoare, așa mi s-a părut mie o bibliotecă modernă.

Dar să nu uit ce scrie pe titlu: "Cum mi-a plăcut la tabără". Și vă povestesc. Mie mi-a plăcut la tabără, și aș mai vrea. Dar, din păcate, la finele lui Iulie am făcut închiderea (Taberei.) Când am făcut închiderea, a fost sărbătoare.

Odată, când ne duceam la izvor erau vre-o 21 de copii. Din nou scriu ce am mai scris. Tare mult mi-a mai plăcut la tabără și aș mai vrea. Directoarea bibliotecii "Alba Iulia" ne-a propus la toți copiii de la tabără să desenăm la computer. Eu am făcut două desene foarte frumoase dar, din păcate, nu s-au salvat. Unul n-a reușit să-l salveze, dar al doilea nu mai știu ce-a fost cu el ...